

fastsættelse af betalingen for anbringelse af personer, der i henhold til forsorgsloven undergives særfororg. Der vil dog ikke være at erlægge betaling for ophold i forsorgens børnehaver, skoler, beskæftigelseshjem og tilsvarende foranstaltninger, der ikke kræver indlæggelse på institution, eller for observationsophold, jfr. dog § 15.

Stk. 2. Er pågældende eller dennes forsørger ikke i stand til at udrede hele den fastsatte betaling, gælder bestemmelsen i § 69, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 321 af 19. december 1957 af lov om offentlig forsorg. Bestemmelsen i § 12, stk. 2, 1. pkt., i nævnte bekendtgørelse (som ændret ved lov nr. 192 af 7. juni 1958) finder tilsvarende anvendelse for børn over 15 år, der modtager hjælp fra åndssvageforsorgen.

§ 15. De hidtil gældende regler om iværksættelse og ophævelse af åndssvageforsorg i henhold til dom og om indlæggelse til observation på åndssvageinstitutioner ifølge retskendelse berøres ikke af denne lov.

§ 16. Denne lov træder i kraft den 1. april 1959. Samtidig ophæves lov nr. 21 af 21. februar 1902, lov nr. 18 af 10. februar 1905, lov nr. 163 af 10. maj 1915 og § 254 i bekendtgørelse nr. 321 af 19. december 1957 af lov om offentlig forsorg. Endvidere ophæves lov nr. 171 af 16. maj 1934 om foranstaltninger vedrørende åndssvage som ændret ved lov nr. 178 af 11. juni 1954 og lov nr. 68 af 26. marts 1958 bortset fra lovens §§ 6-9 om sterilisation, dog således at forslag til revision af disse bestemmelser forelægges folketinget senest i folketingsåret 1962-63.

Stk. 2. Denne lov kan — for så vidt angår Færøerne efter forhandling med det færøske hjemmestyre — ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne og for Grønland med de lempelser, som ifølge de særlige stedlige forhold måtte findes hensigtsmæssige.

Bemærkninger til lovforslaget.

I. Indledning.

Den 30. april 1954 nedsatte socialministeren et udvalg (i det følgende kaldet åndssvageudvalget) til behandling af åndssvageforsorgens problemer. I november 1957 har udvalget til socialministeren afgivet 1. del af sin betænkning omhandlende retsbeskyttelsen, og samtidig oplyste udvalget, at den foreløbige betænkning ville blive indarbejdet i en større sammenhæng, når udvalget afsluttede sit arbejde.

I september 1958 har udvalget til socialministeren afgivet en betænkning om åndssvageforsorgen, og denne betænkning er omdelt til folketingets medlemmer. Et flertal i udvalget har endvidere udarbejdet et lovforslag med bemærkninger, som er optrykt som bilag I til betænkningen. Socialministeriet har bortset fra spørgsmålet om åndssvageforsorgens organisation kunnet tiltræde det af udvalgets flertal udarbejdede lovforslag.

I det foreliggende lovforslag har man ligesom åndssvageudvalget tilstræbt i videst muligt omfang at nå frem til en ramme, der muliggør, at åndssvageforsorgen får præg af en støtteforanstaltning med understregning af forsorgens frivillige karakter, således at åndssvageforsorgen kan fremtræde som

samfundets tilbud om hjælp til en gruppe handicappede mennesker, som i øvrigt er ligestillet med andre borgere i henseende til at opnå sociale goder.

Ved gennemførelse af lovforslaget vil der være tilvejebragt grundlag for en videre udbygning af forsorgen i overensstemmelse med de af åndssvageudvalget i øvrigt stillede forslag, således at åndssvageforsorgen kan opfylde sit væsentligste formål at skabe en tilværelse for den åndssvage, så nær det normale som muligt. Der henvises i øvrigt herom til bemærkningerne nedenfor under III. 3.

II. Åndssvageforsorgens organisation.

Ordningen af den danske åndssvageforsorg hviler på 3 ældre love — lov af 21. februar 1902 om Den Kellerske Anstalt og De sjællandske Åndssvageanstalter, lov af 10. februar 1905 om åndssvageanstalten i Ribe og lov af 10. maj 1915 om åndssvageanstalten ved Vodskov —, på de almindelige bestemmelser om særfororg i forsorgsloven af 1933 og for så vidt angår de forskellige foranstaltninger over for åndssvage på lov nr. 171 af 16. maj 1934 som ændret ved lov nr. 178 af 11. juni 1954 og lov nr. 68 af 26. marts 1958.